॥ बृहदश्व उवाच ॥ स मासमुष्य कौन्तेय भीममामन्त्र्य नैषधः । पुरादल्पपरीवारो जगाम निषधान् प्रति। २०३०
रथेनैकेन शुभ्रेण दन्तिभिः परिषोडशैः । पञ्चाशद्भिर्हयैश्चैव षट्शतैश्च पदातिभिः ।
स कम्पयन्निव महीं त्वरमाणो महीपतिः । प्रविवेश सुसंरब्धस्तरसैव महामनाः ।
ततः पुष्करमासाद्य वीरसेनसुतो नलः । उवाच दिव्याव पुनर्व्वङ्ग वित्तं मयाऽर्ज्जितं ।
दमयन्ती च यच्चान्यन्मम किञ्चन विद्यते । एष वै मम सन्न्यासस्तव राज्यन्तु पुष्कर ।
पुनः प्रवर्त्ततां द्यूतमिति मे निश्चिता मतिः । पणेनैकेन भद्रन्ते प्राणयोश्च पणावहे । २०३५
जित्वा परस्वमाहृत्य राज्यं वा यदि वा वसु । प्रतिपाणः प्रदातव्यः परमो धर्म्म उच्यते ।
नचेदाञ्छसि द्यूतं त्वं युद्धद्यूतं प्रवर्त्ततां । द्वैरथेनास्तु वै शान्तिस्तव वा मम वा नृप ।
वंशभोज्यमिदं राज्यमर्थितव्यं यथा तथा । येन केनाप्युपायेन वृद्धानामिति शासनं ।
द्वयोरेकतरे बुद्धिः क्रियतामद्य पुष्कर । कैतवेनाक्षवत्यान्तु युद्धे वा नाम्यतां धनुः ।
नैषधेनैवमुक्तस्तु पुष्करः प्रहसन्निव । ध्रुवमात्मजयं मत्वा प्रत्याह पृथिवीपतिं । २०४०
दिष्ट्या त्वयाऽर्ज्जितं वित्तं प्रतिपाणाय नैषध । दिष्ट्या च दुष्कृतं कर्म्म दमयन्त्याः क्षयं गतं ।
दिष्ट्या च प्रियसे राजन् सदारोऽद्य महाभुज । धनेनानेन वै भैमी जितेन समलङ्कृता ।
मामुपस्थास्यति व्यक्तं दिवि शक्रमिवाप्सराः । नित्यशो हि स्मरामि त्वां प्रतीक्षेऽपि च नैषध ।
देवनेन मम प्रीतिर्नभवत्यसुहृद्गणैः । जित्वा त्वद्य वरारोहां दमयन्तीमनिन्दितां ।
कृतकृत्यो भविष्यामि सा हि मे नित्यशो हृदि । श्रुत्वा तस्य तु ता वाचो बङ्कबद्धप्रलापिनः । २०४५
द्वयेष स शिरश्छेत्तुं खड्गेन कुपितो नलः । स्मयंस्तु रोषताम्राक्षस्तमुवाच नलो नृपः ।
पणावः किं व्याहरसे जितो न व्याहरिष्यसि । ततः प्रावर्त्तत द्यूतं पुष्करस्य नलस्य च ।
एकपाणेन भद्रं ते नलेन स पराजितः । स रत्नकोषनिचयैः प्राणेन पणितोऽपि च ।
जित्वा च पुष्करं राजा प्रहसन्निदमब्रवीत् । मम सर्व्वमिदं राज्यमव्ययं हतकण्टकं ।
वैदर्भी न त्वया शक्या राजापसद वीक्षितुं । तस्यास्त्वं सपरीवारो मूढ दासत्वमागतः । २०५०
न त्वया तत्कृतं कर्म्म येनाहं विजितःपुरा । कलिना तत्कृतं कर्म्म त्वञ्च मूढ न बुध्यसे ।
नाहं परकृतं दोषं त्वय्याधास्ये कथञ्चन । यथासुखं वै जीव त्वं प्राणानवसृजामि ते ।
तथैव सर्व्वसम्भारं स्वमंशं वितरामि ते । तथैव च मम प्रीतिस्त्वयि वीर न संशयः ।
सौहार्द्दञ्चापि मे त्वत्तो न कदाचित् प्रहास्यति । पुष्कर त्वं हि मे भ्राता सञ्जीव शरदः शतं ।
एवं नलः सान्त्वयित्वा भ्रातरं सत्यविक्रमः । स्वपुरं प्रेषयामास परिष्वज्य पुनः पुनः । २०५५
सान्त्वितो नैषधेनैवं पुष्करः प्रत्युवाच तं । पुण्यश्लोकं तदा राजन्नभिवाद्य कृताञ्जलिः ।
कीर्त्तिरस्तु तवाक्षय्या जीव वर्षायुतं सुखी । यो मे वितरसि प्राणानधिष्ठानञ्च पार्थिव ।
स तथा सत्कृतो राज्ञा मासमुष्य तदा नृपः । प्रययौ स्वपुरं हृष्टः पुष्करः स्वजनावृतः ।
महत्या सेनया सार्द्धं विनीतैः परिचारकैः । भ्राजमान इवादित्यो वपुषा पुरुषर्षभ ।